

PLAN FOR SOSIAL BEREDSKAP

Med vedlegg
**Plan for organisering av mottakssenter for
pårørende**

Utarbeidet av	Godkjent av
Avdelingsleder Gunlaug Rønsberg i samarbeid med tjenestenhetsleder for sosialkontoret, Oddveig Hegdahl Revidert 010210 – Anders Haraldsen	Rådmann Hans Brattås

INNHOOLD

Punkt	Emne	Side
1	Innledning	3
	Planens formål	3
	Hovedmålsetting for beredskapsarbeidet	3
	Problemområder	4
2	Lovgrunnlag	4
3	Prinsipper for beredskapsarbeidet	4
4	Definisjoner	5
5	Hendelser som kan medføre økt bistandsbehov / redusert kapasitet	6
6	Samordning av tiltak / Etablering av kriseledelse	6
7	Avdelingslederens ansvar og tiltak	6
8	Avdelingslederens ansvar og tiltak	6
	Avdelingsleder NAV-kontoret	7
9	Ressurser i kommunen/ avdelingen	9
	Utstyr i avdelingen	9
	Ledelse av ” Mottakssenter for pårørende”,	9
	Kommunens kriseledelse	9
	Personell i avdelingen	9
	Personell i samarbeid med Jarlegården	9
10	Bistand fra andre kommuner	10
11	Fagkompetanse	10
12	Evaluering og revisjon	10
13	Bakgrunnstoff - mer informasjon	10
14	Andre beredskapsplaner/ samordning av planer	10
15	Aktører/aktuelle begreper i tilknytning til beredskap/beredskapsplaner	11
Vedlegg 1	Organisering av Mottakssenter for pårørende	
Vedlegg 2	Liste personell i avdelingen og Jarlegården, papirbasert	
Vedlegg 3	ROSANALYSE, papirbasert	

1 Innledning

Planens formål

Planen skal bidra til å sikre forsvarlig håndtering av akutte og ekstraordinære situasjoner som har fått, eller som kan få, negativ betydning for befolkningens helsemessige- og sosiale situasjon eller for helse- og sosialtjenestenes drift innenfor kommunens ansvarsområde.

Hovedmålsetting for beredskapsarbeidet

1. Forebygge: Bidra til at sykdom og skade ikke oppstår, evt. at omfanget blir minst mulig.
2. Innsats: Bidra til minst mulig skade og størst mulig grad av overlevelse, fortrinnsvis med minst mulig senkomplikasjoner, fysisk og psykisk.

Problemområder

- Oppståtte kritiske situasjoner for befolkningens liv, helse og omsorg.
 - økt bistands- og behandlingsbehov
 - redusert bistands- og behandlingskapasitet
- Situasjoner som kan utvikle seg til å bli kritiske
- Situasjoner som av allmennheten kan oppfattes som kritiske, med for eksempel stor medieinteresse.

2 Lovgrunnlag

Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for sin sosialtjeneste i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap av 23.06.2000. Planen for sosial beredskap skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner, jmf. forskrift om krav til beredskapsplanlegging § 6 :

”Virksomheten skal samordne sine beredskapsplaner i samsvar med lov om spesialhelsetjenesten § 2-1b, lov om helsetjenesten i kommunene § 1-5 og Lov om sosiale tjenester § 3-6.

Lov om sosiale tjenester § 3-6.”1. ledd har følgende bestemmelse om

Beredskapsplan, hjelpeplikt og gjensidig bistand:

”Kommunen plikter å utarbeide en beredskapsplan for sin sosialtjeneste i samsvar med lov om helsemessig og sosial beredskap. Sosialberedskapsplanen skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner. Fylkesmannen fører tilsyn med at dette påbudet blir overholdt.

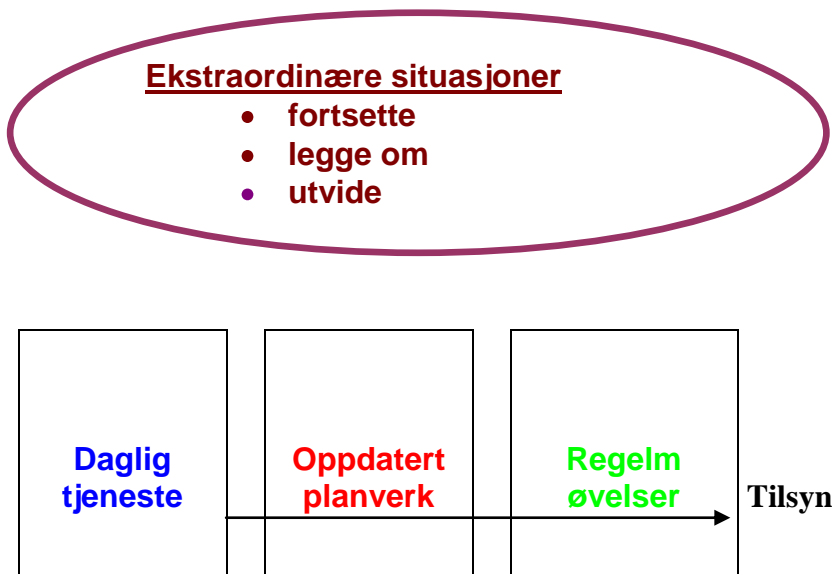
Sosialtjenesten skal gi nødvendig hjelp under ulykker eller andre akutte situasjoner.”

Lov om barneverntjenester har ikke egne bestemmelser om beredskapsplanlegging. Denne planen inkluderer derfor barneverntjenesten i begrepene sosialtjeneste og sosial beredskap.

Pedagogisk- psykologisk tjeneste, PPT, er hjemlet i Opplæringsloven og tjenesten har ingen krav om beredskapsplanlegging. PPT inkluderes likevel i denne planen da PPT også må bistå, spesielt ved ulykker og katastrofer som rammer barn.

3 Prinsipper for beredskapsarbeidet

Beredskapsloven krever bl.a. at kommunens sosialtjeneste under en ekstraordinær situasjon skal kunne fortsette, legge om eller utvide sin virksomhet. Driften under en ekstraordinær situasjon skal være basert på den daglige tjeneste, oppdatert planverk og regelmessige øvelser. IK(internjontroll)- opplegg skal muliggjøre tilsyn.

Hovedprinsipper

Ansvar: Den som har ansvar i normalsituasjon har også ansvar ved ekstraordinære hendelser.

Likhet: Den organisasjonen/organiseringen man operer med under kriser, skal være mest mulig lik den en har til daglig.

Nærhet: Krisen skal håndteres på lavest mulig nivå.

Ansvars-, likhets- og nærhetsprinsippet tilsier at kommunens sosialtjenester skal ivareta sine ordinære funksjoner så langt forholdene muliggjør dette.

4 Definisjoner

- *En krise eller katastrofe er en situasjon av ekstraordinær karakter der det akutte hjelpebehov ikke kan dekkes av tilgjengelige ressurser, og ordinære ansvarsforhold og kommandoforhold ikke strekker til, og omlegging eller ekstra tilførsel av ressurser er nødvendig.¹*

Kan nødvendige tiltak bli iverksatt tidsnok, på riktig nivå ?

Problemstillingen

¹ Sosial- og helsedepartementets utredningen om helsemessig og sosial beredskap

- antallet hjelpetrengende i forhold til ressurser
- det faglige nivå på ytelsene i de enkelte ledd av tiltakskjeden
- når behandlingen kan bli gitt i forhold til behovet

Gradert definisjon :²

- **Ordinær situasjon:** Behovet for innsats dekkes på nødvendig faglig nivå av de ressurser i området som umiddelbart kan aktiviseres (dvs vakthavende personell med deres ordinære materiell).
- **Ekstraordinær situasjon:** Behovet for innsats er større enn kapasiteten til de ressurser som umiddelbart kan aktiviseres, men lar seg løse innen nødvendig tid på akseptabelt faglig nivå ved forsterking av tilgjengelige ressurser.
- **Katastrofe:** Behovet for innsats overgår de ressurser som er tilgjengelige innen nødvendig tid.

5 Hendelser som kan medføre økt bistandsbehov / redusert kapasitet

ROSANALYSE, vedlegg 2, papirbasert.

6 Samordning av tiltak / Etablering av kriseledelse

Steinkjer kommune har vedtatt "Plan for kriseledelse".

Enhver ansatt i Steinkjer kommune skal når hun/han får kjennskap til en krise, gjennomføre nødvendige strakstiltak for å begrense skaden.

Ved kriser skal det gis varsel direkte til kriseledelsen. Dersom overordnet ikke er tilgjengelig varsles ledelsen direkte.

Avdelingsleder for NAV er medlem i kommunens kriseledelse og innkalles samtidig med den øvrige kriseledelsen.

Avdelingsleder skal be om møte med kommunens kriseledelse om det oppstår behov for bistand fra andre fagområder ved ekstraordinære situasjoner som kan påvirke

- den sosiale velferd til de som bor, eller midlertidig oppholder seg i kommunen (økt bistandsbehov)
- tjenestenes yteevne (redusert behandlingsskapasitet).

7 Avdelingslederens ansvar og tiltak

Avdelingsleder deltar i kriseledelsen med bla. følgende oppgaver:

- rådgivning i forhold til sosiofaglige aspekter/problemstillinger
- vurdere alternative tiltak
- fremlegge forslag til løsninger
- ha oversikt over ressurser, samt bidra med prioritering og styring av disse
- iverksette tiltak iht. kriseledelsens beslutninger

² Solbraa-ay, R: Sivilforsvarets sanitetstjeneste i fred og krig, Samarbeid med helsevesen mv., DSB 1993 (justert –2003).

- koordinering av tiltak innen sosialtjenestenes innsats, med særlig fokus på samhandling mellom forvaltningsnivåene
- bidra til å utforme og delta i utarbeiding av en samlet informasjonsstrategi.

8 Tjesteenhetsledernes ansvar og tiltak

Avdelingsleder for sosialkontoret har /gis følgende særansvar etter lov om sosiale tjenester:

1. Gjøre Mottakssenter for pårørende operativt på oppdrag av kriseledelsen, jmf. vedlegg 1, **Plan for Organisering av mottakssenter for pårørende**. Dette etableres fortrinnsvis ved NAV-kontoret, alternativt Grand Hotell eller i lokaler nært skadested dersom dette befinner seg langt fra sentrum.
2. Sørge for at ordinære sosialkontortjenester er operativ ved gitte fullmakter til fast personell.
3. Vurdere behovet for opprettelse av sosialkontortjeneste utenfor Rådhuset, f. eks. i tilknytning til skadested, sammen med andre tjenesteytere.
4. Vurdere behov for psykososial oppfølging til pårørende
5. Vurdere behovet for annen krisehjelp til enkeltpersoner
 - Hjelp til overnatting til lettere skadde og til pårørende, f. eks. ved Sannan Kurssenter og ved hoteller
 - Hjelp til livsopphold og andre nødvendige utgifter til lettere skadde eller til pårørende
 - Etablere samarbeid med banker, bruk av rekvisisjoner dersom ordinære utbetalingsmåter er umulig/ uhensiktsmessig.
 - Psykososial oppfølging til fysisk uskadde og moderat fysisk skadde som oppsøker sosialtjenesten
6. Vurdere behovet for bistand fra andre kommuner
7. Vurdere behovet for å pålegge personell ekstraarbeid og overtid, samt engasjere ekstrapersonell.
8. Informasjon og nødvendige avklaringer med avdelingsleder/ kriseledelsen
9. I samråd med avdelingsleder/ kriseledelsen bistå andre kommuner når de ber om hjelp ved ulykker og katastrofer.

Det er viktig å huske at også **barn er pårørende**, og at oppfølgingen av barn i krise **til dels** krever andre metoder og annen kompetanse enn det det er behov for i arbeidet med voksne.

Det er viktig å observere om barn blir ”sett” og får forsvarlig omsorg i situasjonen.

Uten hinder av taushetsplikt skal personell av eget tiltak være oppmerksom på forhold som kan føre til tiltak fra barneverntjenestens side. De skal gi opplysninger til barneverntjenesten, når det er grunn til å tro at det foreligger former for alvorlig omsorgssvikt, i situasjonen, jmf. Lov om barneverntjenester § 4-10, og § 4-12. Også etter pålegg fra de organer som er ansvarlige for gjennomføringen av lov om barneverntjenester, plikter personellet å gi slike opplysninger.

9 Ressurser i kommunen/ avdelingen

Utstyr i avdelingen:

- Utstyr "Pårørendesenter". Egen koffert, oppbevares ved NAV-kontoret, Arkiv i 2. etg. i rådhuset

Ledelse av "Mottakssenter for pårørende", fast arbeidssted NAV-kontoret, 2. etg. Rådhuset

<i>Stilling</i>	Navn	Adresse	Telf Arbeid Mobil
Avdelingsleder, Leder for Mottakssenteret	Annbjørg Olsen	Nerlivegen 4c 7716 Steinkjer	464 30 418 412 50 357
Leder for NAV-kontoret	Anders haraldsen	Fergeland 7718 Steinkjer	74163434 411 73 250

Kommunens kriseledelse, arbeidssted Rådhuset

<i>Stilling</i>	Navn	Privat Adresse	Telf. Arbeid Mobil
Ordfører			
Rådmann			
Beredskapsleder	Karsten Saugestad	Markusv. 11 7712 Steinkjer	74 16 90 09 91 32 71 69
Beredskapskoordinator	Birger Aspauhaug	Hundsvotten 11 7712 Steinkjer	74 16 90 05 95 07 33 53
Avdelingsleder	Svein Åge Trøbakk	Figgatoppen 13 7712 Steinkjer	74 16 91 48 90 0243 12
Avdelingsleder	Ingeborg Laugsand	Jarlev. 13 7725 Steinkjer	74 16 91 92 91 62 01 34
Avdelingsleder	Elisabeth Jonassen	Valhallv. 31 7724 Steinkjer	74 16 90 86 93 44 94 80
Avdelingsleder			

Varaordfører Aud Gaundal møter dersom ordfører er fraværende.

Personell i avdelingen

Jmf. Vedlegg nr.2, papirbasert

Personell i samarbeid med Jarlegården, tiltak for rusmisbrukere i regi av Stiftelsen kirkens sosialtjeneste, Svein Jarls gt. 16.

Jmf. Vedlegg nr. 2, papirbasert

10 Bistand fra andre kommuner.

Lov om sosiale tjenester § 3-6, 2.ledd :

”Dersom forholdene tilsier det, skal sosialtjenesten i kommunen yte bistand til andre kommuner ved ulykker og andre akutte situasjoner. Anmodning om bistand fremmes av den kommunen som har bistandsbehovet. Den kommunen som mottar bistand etter tredje ledd, skal yte kommunen som bidrar med hjelp, kompensasjon for utgifter som pådras, med mindre noe annet er avtalt”.

I forbindelse med utarbeidelsen av denne planen er det ikke inngått avtaler med andre kommuner om bistand.

De mest aktuelle kommuner for bistand i forbindelse med avdelingens akuttarbeid er:

Kommune	Telefon	Kommune	Telefon
Verran	93017240	Verdal/	74048200
Inderøy	74124200	Levanger	74052500

11 Fagkompetanse

I forskrift til lov om helsemessig og sosial beredskap heter det bl.a.:

”Virksomheten skal sørge for at personell som er tiltenkt oppgaver i beredskapsplane er øvet og har nødvendig beskyttelsesutstyr og kompetanse.” (§ 7)

12 Evaluering og revisjon

Planen evalueres, med eventuell revisjon:

- etter hver gang planen har vært brukt,
- en gang i året, 1. desember.

Personelloversikter revideres to ganger i året (1. juni og 1. desember).

13 Bakgrunnstoff - mer informasjon

- Lov om helsemessig og sosial beredskap med forskrift
- Lov om sosiale tjenester
- Lov om barneverntjenester
- www.karastrofe.org
- Andre beredskapsplaner i kommunen

14 Andre beredskapsplaner/ samordning av planer

Plan for helsemessig og sosial beredskap skal samordnes med kommunens øvrige beredskapsplaner. Utøvende planer er utarbeidet i kommunens avdelinger. Ett sett av ”Krigsberedskapsplaner” ligger hos beredskapsansvarlige.

Plan:	Ansvar:
Plan for kriseledelse	<i>Rådmannen</i>
Beredskapsplan for vannforsyning og avløp	<i>Avdelingsleder for kommunaltekniske tiltak</i>
Ulykkes – og katastrofeplan	<i>Avdelingsleder for helse og rehabilitering</i>
Beredskapsplan for brann- og redningsvesen	<i>Avdelingsleder for brannvern og byggesak</i>
Beredskapsplan for rasjonering	<i>Forsyningsleder</i>

av oljeprodukter i fredstid	
Akutt forurensningsplan for distriktet	<i>IUA (Inntrøndelag Utvalg mot akutt forurensning - Avdelingsleder for kommunaltekniske tiltak</i>
Beredskapsplan for rasjonering av matvarer i krise og krigstid.	<i>Forsyningsleder</i>
Beredskapsplan for skole og barnehager	<i>Avdelingsleder for skole og barnehage</i>
Beredskapsplan for helse- og sosialinstitusjoner	<i>Avdelingsleder for bistand og omsorg</i>
Plan for det psykososiale støtteteamet	<i>Avdelingsleder for helse og rehabilitering</i>
Plan for arbeid med barn i krise på grunn av seksuelle overgrep og mishandling	<i>Avdelingsleder for PPT/barnevern og sosiale tjenester</i>
Smittevernplan	<i>Avdelingsleder for helse og rehabilitering</i>
ABC	<i>Avdelingsleder for helse og rehabilitering</i>
Evakueringsplan	<i>Beredskapsleder</i>

15 Aktører/aktuelle begreper i tilknytning til beredskap/beredskapsplaner

HD	Helsedepartementet	AMK/113	Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral
SHDir	Sosial- og helsedirektoratet	LVS	Legevaktsentral
Htil	Statens helsetilsyn	NLA	Norsk luftambulans, base Trondheim/Brønnøysund
FM	Fylkesmannen	RBO	Radioteknisk enhet for kommunikasjon og varsling til LVS og AMK
FM, HA	Fylkesmannen, Helseavdelingen	LRS/112	Lokal redningsentral/fagsentral orden, Politiet, Steinkjer
NRPA	Statens strålevern	110	Fagsentral brann/redning
Fhi	Folkehelseinstituttet	SKL	Skadestedsleder (politimann)
SNT	Statens næringsmiddeltilsyn	FIG	Sivilforvarets fredsinnsatsgruppe
khl	kommunehelsetjenesteloven	330skv.	Sea-King redningshelikopter (base Ørland)
shl	spesialisthelsetjenesteloven		
svl	Smittevernloven	hsbl	Lov om helsemessig og sosial beredskap
hpl	Helsepersonelloven		